Opgesteld door: Maurice de Greef (Kennismakelaar Kennisrotonde)
Vraagsteller: Docent Educatie en Inburgering
Geraadpleegde expert: Mieke de Haan (UNESCO Leerstoel Volwasseneneducatie Vrije Universiteit Brussel)
Referentie: Kennisrotonde. (2020). *Welke interactieve werkvormen in kleine groepen voor niet digitaalvaardige deelnemers bevorderen (naast klassikale en individuele werkvormen) het ontwikkelen van sociale en taalvaardigheden, gegeven de beperkende maatregelen vanwege COVID-19?* (KR. 1013) Den Haag: Kennisrotonde.

19-11-2020

Vraag

Welke interactieve werkvormen in kleine groepen voor niet digitaalvaardige deelnemers bevorderen (naast klassikale en individuele werkvormen) het ontwikkelen van sociale en taalvaardigheden, gegeven de beperkende maatregelen vanwege COVID-19?

Kort antwoord

Interactie is belangrijk bij het aanleren van een tweede taal. Er zijn vier interactieve werkwijzen te benoemen, waardoor volwassenen in kleine groepen sociale en taalvaardigheden op effectieve wijze kunnen aanleren. Door deelname aan coöperatief leren worden de mondelinge vaardigheden, leerresultaten en motivatie van deelnemers verbeterd. Ook door de inzet van Team Based Learning (TBL) lijken prestaties, de proactieve houding en het nemen van initiatief positief bevorderd te worden. De flipped classroom is een derde werkwijze, waardoor deelnemers meer kennis krijgen en betere prestaties leveren. Ten slotte kan de inzet van de Total Physical Response Methode (TPR) ervoor zorgen, dat deelnemers de taal beter leren. Deze vier werkvormen lijken mogelijk ondanks de maatregelen als gevolg van COVID-19. Hier is echter geen specifiek onderzoek naar gedaan, maar in kleinere groepen lijken deze werkvormen met afstand gerealiseerd te kunnen worden.

Toelichting antwoord

Ondanks de maatregelen als gevolg van COVID-19 blijft het belangrijk dat volwassen deelnemers elkaar blijven ontmoeten. Onderzoek toont aan dat de impact van onder andere blended leren groter is dan de impact van online leren (Cocquyt et al., 2017). Vraag is hoe men het onderwijs toch nog interessant en effectief houdt nu verschillende vormen van lesgeven niet meer mogelijk zijn, omdat men gepaste afstand moet houden.

LAAN VAN NIEUW OOST INDIË 300 2593 CE DEN HAAG
POSTADRES POSTBUS 93461 2509 AL DEN HAAG
T 070 349 44 58 W WWW.KENNISROTONDE.NL

Uit onderzoek blijkt dat twee vormen van leren voor volwassen deelnemers effectief zijn, waarbij de gepaste afstand in acht genomen lijkt te kunnen worden en ze toch hun sociale en taalvaardigheden kunnen ontwikkelen. De docent speelt hierbij een belangrijke rol, kan op gepaste afstand blijven en de ontmoetingen tussen de deelnemers worden beperkt door ze, met afstand, in kleinere vaste subgroepen op vaste plaatsen te laten werken.

Belang van interactie

Volgens een kleine reviewstudie van Brandsen (2016) blijkt, dat interactie van belang is bij het aanleren van een tweede taal. Onder ander de interactie met moedertaalsprekers en de taalomgeving zijn belangrijk. Edwards (2005) geeft aan, dat het "interactionisme" cognitie ziet als een proces waarbij mensen dingen te weten komen en zich vervolgens goed geïnformeerd gedragen in verschillende situaties. Hierbij ligt de focus op het individu dat zich aanpast op basis van interacties met andere gebruikers en situaties, waarmee of waarin ze zich bezig houden (Edwards, 2005). Er zijn vier werkwijzen te benoemen, die effectief zijn in het aanleren van sociale en taalvaardigheden en waarbij interactie centraal staat, te weten:

1. Coöperatief leren
2. Team Based Learning
3. De Flipped Classroom
4. De Total Physical Response Methode

Ondanks het feit dat de eerste twee vormen gebaseerd zijn op samenwerking, lijkt het toch mogelijk om dit onder de omstandigheden van de COVID-19 te realiseren, omdat men vaste groepen kan maken, waarbij gepaste afstand in acht genomen kan worden. Hier is echter geen specifiek onderzoek naar gedaan.

Coöperatief leren: betere mondelinge vaardigheden en leerresultaten

Diverse experimentele onderzoeken onder (jong)volwassenen tonen aan, dat door deelname aan coöperatief leren de mondelinge vaardigheden, leerresultaten en motivatie van deelnemers verbeteren (Gökmen, 2009; Moghaddam & Heidari, 2018). Een reviewstudie en meta-analyse van 117 studies over coöperatief leren voor alle leeftijdsgroepen toont aan, dat de deelnemers daarnaast hogere prestaties bereiken dan wanneer ze deelnemen aan competitief of individualistisch leren (Johnson en Johnson, 2002). Daarnaast kunnen deelnemers zich beter redden op school en thuis en omgaan met conflicten.
Volgens Clark (2001) is coöperatief leren een vorm van leren gebaseerd op praktisch teamwerk. Deelnemers zijn succesvol door te werken in een teamomgeving. Volgens Johnson en Johnson (2002) zijn hierbij vijf elementen van belang:

1. Positieve onderlinge afhankelijkheid: De deelnemer is gekoppeld aan de ander en kan alleen succesvol zijn als de andere deelnemers dat ook zijn.
2. Individuele verantwoording: Van elke deelnemer wordt de individuele prestatie beoordeeld en de resultaten worden aan de groep en de deelnemer teruggekoppeld.
3. Face-to-face bevorderende interactie: De deelnemers faciliteren en stimuleren elkaars inspanningen om taken te voltooien en te volbrengen om de groepsdoelen te bereiken.
4. Ontwikkeling van sociale vaardigheden: De deelnemers moeten interpersoonlijke en groepsvaardigheden aangeleerd krijgen en aangemoedigd worden om deze te gebruiken om een goede samenwerking te kunnen realiseren.

5. Verduurzaming van de groep waarbij de groep haar identiteit en ontwikkeling als groep onderhoudt: De deelnemers reflecteren periodiek op hoe goed ze functioneren en hun werkproces kunnen verbeteren.

Deze werkvorm lijkt in kleinere groepen mogelijk ondanks de maatregelen als gevolg van COVID-19. Hier is echter geen specifiek onderzoek naar gedaan.

Team based learning: stimulans voor prestaties, proactieve houding en initiatief

Door Team Based Learning (TBL) worden prestaties, de proactieve houding en het nemen van initiatief positief bevorderd.
Volgens Erich (2020) is team based learning (TBL) een methode, waarbij deelnemers actief samenwerkend leren in groepen van vijf tot zeven personen onder begeleiding van een docent. De TBL methode is gebaseerd op vier uitgangspunten, te weten (Michaelsen en Sweet, 2008):

1. Goed samengestelde en begeleide groepen (met een diverse samenstelling, zonder subgroepen binnen de groep en voldoende tijd om zichzelf tot een groep te ontwikkelen)
2. Verantwoording van deelnemers voor individueel en groepswerk
3. Frequente onmiddellijke feedback
4. Beoordelingen die het leren en de teamontwikkeling bevorderen

De onderdelen van het leerproces tijdens de TBL methode zijn: zelfstudie (ter voorbereiding op het face-to-face onderwijs), individuele toetsing of deelnemers zich hebben voorbereid, teamtoetsing, mini-lezing door de docent, toepassingssessies door de deelnemers en peerfeedback tijdens het leerproces (Erich, 2020).

Een reviewstudie van Michaelsen en Sweet (2011) op basis van onderzoeken onder jongvolwassenen (studenten) laat zien, dat TBL ervoor kan zorgen, dat onder andere prestaties, betrokkenheid, houding ten opzichte van groepswerk en tevredenheid over de leerervaringen verbeterd worden. Daarnaast toont kwantitatief onderzoek onder meer dan 200 jongvolwassenen (studenten) aan, dat door deelname aan TBL de deelnemers meer deelnemen aan lesactiviteiten, proactiever zijn en meer initiatief lijken te nemen (Meeuwsen et al., 2005). Maar ook onderzoek (Considine et al. (2014) onder werkende volwassenen laat zien dat deelnemers TBL als positief ervaren, zowel op individueel niveau (er wordt tegemoet gekomen aan hun leerverwachtingen) als op teamniveau (waarbij ze reageren op bijdragen van hun teamleden).
Deze werkvorm lijkt in kleinere groepen mogelijk ondanks de maatregelen als gevolg van COVID-19. Hier is echter geen specifiek onderzoek naar gedaan.

Flipped classroom: toename van kennis en betere prestaties

Door de inzet van de flipped classroom krijgen deelnemers meer kennis en leveren ze betere prestaties. Het leren en de leerresultaten lijken bevorderd te worden (Låg & Sæle, 2019; Van Alten et al., 2019). Volgens Brame (2013) houdt het concept van ‘flipping the classroom” of “flipped classroom” in, dat deelnemers buiten de klas nieuw materiaal en nieuwe kennis aangereikt krijgen en daarna in de klas het moeilijkere werk doen om de kennis te verwerken via bijvoorbeeld discussies, probleemoplossend leren of debatteren. Het traditionele model wordt dus omgedraaid en het kennis vergaren en begrijpen wordt nu buiten de klas gedaan, terwijl het analyseren, verbinden, toepassen en evalueren in de klas onder begeleiding van andere deelnemers of een docent wordt gedaan (Brame, 2013).

De 4 uitgangspunten van de "flipped classroom" zijn (Brame, 2013):

1. Deelnemers een kans bieden om voor aanvang van de les kennis te verkrijgen
2. Deelnemers een stimulans bieden om zich voor te bereiden voor de les
3. Materialen en activiteiten bieden om het begrip van deelnemers te kunnen beoordelen
4. Activiteiten in de klas aanbieden die focussen op hogere cognitieniveaus

Een kleine reviewstudie van French et al. (2020) laat zien, dat de flipped classroom een effectieve manier van leren blijkt te zijn voor jongvolwassenen die een medische opleiding volgen. De deelnemers kregen meer kennis en presteerden beter ook op de langere termijn. Experimenteel onderzoek naar taalonderwijs bevestigt dit, doordat blijkt dat deelnemers in het voortgezet onderwijs meer kennis hadden na deelname aan een flipped classroom setting dan na deelname aan het conventionele onderwijsmodel (Van den Broeck, 2016). Ondanks dat dit een andere doelgroep betreft, is het toch van belang dit onderzoek hier te noemen gezien hetzelfde doelperspectief als taalonderwijs aan volwassenen.
Deze werkvorm lijkt in kleinere groepen mogelijk ondanks de maatregelen als gevolg van COVID-19. Hier is echter geen specifiek onderzoek naar gedaan.

Total Physical Response: betere taalvaardigheden

De Total Physical response methode is ontwikkeld door Asher en is gebaseerd op het principe dat spreken en actie door bewegingsactiviteit aan elkaar gekoppeld worden (Mahmud, 2018). Een mogelijke variant hierop is dat een deelnemer iets zegt, een andere deelnemer het opschrijft en weer een andere deelnemer de handeling uitvoert. Experimenteel onderzoek onder jongeren laat zien, dat tijdens het leren van een tweede taal de TPR methode ervoor kan zorgen dat deelnemers de taal beter leren (Obitube et al., 2020). Heel specifiek kregen op een beroepsgerichte onderwijsinstelling deelnemers betere leesvaardigheden als ze gebruik maakten van de TPR methode in vergelijking met gebruikmaking van de conventionele methode (Zulpan, 2018). Ook hier geldt, dat ondanks dat dit een andere doelgroep betreft, het toch van belang is dit onderzoek hier te noemen gezien hetzelfde doelperspectief als taalonderwijs aan volwassenen.
Deze werkvorm lijkt in kleinere groepen mogelijk ondanks de maatregelen als gevolg van COVID-19. Hier is echter geen specifiek onderzoek naar gedaan.

Geraadpleegde bronnen

Brame, J. (2013). *Flipping the Classroom.* Nashville: Vanderbilt University Center for Teaching.

Brandsen, J. (2016). *Het leren van Nederlands als tweede taal: Doelstellingen van leerders en leerdoelen van NT2-methodes vergeleken.* Utrecht: Utrecht University.

Clark, J.F. (2001). *Teaching the Pilots of the New Millennium: Adult Cooperative Education in Aviation Education.* *Collegiate Aviation Review International, 19*(1), p. 29-40.

Cocquyt, C., Diep, A.N., Zhu, C., De Greef, M. & Vanwing, T. (2017). Examining social inclusion and social capital among adult learners in blended and online learning environments. *European Journal for Research on the Education and Learning of Adults 8*(1), p. 77-101.

Considine, J., Currey, J., Payne, R. & Williamson, S. (2014). Participant evaluation of team-based learning using one-off teams in a hospital setting. *Australasian Emergency Nursing Journal 17,* p. 68-76.

Edwards, A. (2005). Let's get beyond community and practice: the many meanings of learning by participating. *Curriculum Journal 16*(1), p. 49-65.

Erich, I. (2020). *Team Based Learning: leren in plaats van doceren.* Retrieved: 19-11-2020.

French, H., Arias-Shah, A., Gisondo, C. & Gray, M.M. (2020). *The Flipped Classroom in Graduate Medical Education.* *NeoReviews, 21*(3), p. E150-e156.

Gökmen, S. (2009). *The Effects Of Cooperative Learning On Learning Outcomes And Reactions To Training In An In-service Training Course.* Ankara: Middle East Technical University.

Johnson, D.W. & Johnson, R.T. (2002). Learning Together and Alone: Overview and Meta-analysis. *Asia Pacific Journal of Education, 22*(1), p. 95-105.

Låg, T. & Sæle, R.G. (2019). *Does the Flipped Classroom Improve Student Learning and Satisfaction? A Systematic Review and Meta-Analysis.* *AERA Open 5*(3), p. 1-17.

Mahmud, M. (2018). *The Effectiveness Of Total Physical Response In The Teaching Speaking Skill.* *Jurnal Darussalam; Jurnal Pendidikan, Komunikasi dan Pemikiran Hukum Islam Vol. IX, 2*, p. 241-255.

Meeuwsen, H.J., King, G.A. & Pederson, R. (2005). Effects Of Cooperative Learning Strategy On Undergraduate Kinesiology Students' Learning Styles. *Perceptual and Motor Skills, 101*, p. 525-530.

Michaelsen, L.K. & Sweet, M. (2008). *The Essential Elements of Team-Based Learning.* *New Directions for Teaching and Learning, 116*, p. 7-27.

Michaelsen, L.K. & Sweet, M. (2011). *Team-Based Learning.* *New Directions for Teaching and Learning, 128*, p. 41-51.

Moghaddam, A.S. & Heidari, F. (2018). The Impact of Cooperative Learning on EFL Learners. *International Conference on Research and Innovation in Science, Engineering & Technology*, p. 522-529.

Obitube, K.F.O., Mbah, B.M. & Babarinde, O. (2020). The impact of audio-lingual and TPR methods in teaching Igbo to L2 learners. *Southern African Linguistics and Applied Language Studies 38*(1), p. 16-26.

Van Alten, D.C.D., Phielix, C., Janssen, J. & Kester, L. (2019). *Effects of flipping the classroom on learning outcomes and satisfaction: A meta-analysis.* *Educational Research review*, p. 1 -18.

Van den Broeck, L. (2016). *Het klaslokaal op z'n kop: Een onderzoek naar de invloed van the flipped classroom op het secundair taalonderwijs.* Brussel: Vrije Universiteit Brussel.

Zulpan. (2018). Total Physical Response (TPR): It's Effect on Students' Achievement in Reading Procedure Tekst. *Journal of English Educators Society 3*(2), p. 205-214.

Meer weten?

Aan welke voorwaarden moet de inzet van het VUT-model (bestaande uit plannings- en reflectiemomenten) voldoen om effectieve leerresultaten te behalen bij deelnemers aan inburgeringslessen met een gedifferentieerde en gepersonaliseerde lesaanpak?

Welke manieren van differentiëren betreffende niveau en taakinhoud) dragen effectief bij aan het leerrendement in lesgroepen van volwassenen (maximaal 20 deelnemers) met diverse (taal)leerdoelen?

Onderwijssector

Volwasseneneducatie

Trefwoorden

NT2 – taalvaardigheden – sociale vaardigheden – coöperatief leren – Total Physical Response

LAAN VAN NIEUW OOST INDIË 300 2593 CE DEN HAAG
POSTADRES POSTBUS 93461 2509 AL DEN HAAG
T 070 349 44 58 W WWW.KENNISROTONDE.NL